

NBP-004-016202

Seat No. _____

B. Ed. (Basic) (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2017

CC - 4A : School Policies & Administration

Faculty Code : 004

Subject Code : 016202

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- (૧) શાળાવ્યવસ્થાપનની હેનરી ફેયોલે આપેલી વ્યાખ્યા લખો.
- (૨) સંચાલન પ્રક્રિયામાં કયા પાંચ તત્ત્વો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે ?
- (૩) 'સિકંદરે પિતા કરતા ગુરુને વધારે ચડિયાતા માન્યા છે.' - આ વિધાન સ્પષ્ટ કરો.
- (૪) કેળવણીકારોના મતે આચાર્યનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.
- (૫) નિરીક્ષણ અને અધિક્ષણ વચ્ચેનો મૂળભૂત તફાવત વર્ણવો.
- (૬) ગુજરાતના સૌપ્રથમ અધિક્ષણ _____ અને _____ પુસ્તકમાં તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.
- (૭) તાલીમી સંસ્થાઓ માટે કઈ - કઈ સંસ્થાઓ કાર્ય કરે છે ?
- (૮) DIETની શાખાઓ જણાવો.
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ આઠ પ્રશ્નના ઉત્તર આપો : ૨૪
- (૧) શાળાવ્યવસ્થાપનની સંકલ્પના લખો.
- (૨) શાળાની ભૌતિક વ્યવસ્થાઓ જણાવો.
- (૩) આચાર્ય એક સંગઠન નેતા છે. કારણ કે _____
- (૪) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચેના સંબંધોનો ઉલ્લેખ કરો.
- (૫) શાળા સંચાલનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

- (દ) NCTEના વિભાગીય કમિટિનાં નામ જણાવો.
- (ઢ) જિલ્લાશિક્ષણ અધિકારીનાં કાર્યો ટૂંકમાં લખો.
- (ઠ) અધિક્ષણ અને નિરિક્ષણનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (ડ) શિક્ષકોના કાર્યભારની વહેંચણી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
- (૧૦) સહઅભ્યાસક પ્રવૃત્તિઓનું મહત્ત્વ લખો.

૩ નીચે પૈકી કોઈ પણ ૭ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો :

૩૦

- (૧) ઉ.બુ. માધ્યમિક કક્ષાએ વિદ્યાર્થી મૂલ્યાંકનના પ્રવર્તમાન માળખાનો વિસ્તારથી પરિચય આપો.
- (૨) શાળાવ્યવસ્થાપનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના સિદ્ધાંતો વિસ્તારથી વર્ણવો.
- (૩) શિક્ષક વરણી સમિતિની રચના અને પ્રવર્તમાન ગુણાંકન યોજનાની રચના કરો.
- (૪) સંચાલક મંડળના કાર્યક્ષેત્રો અને ફરજોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- (૫) સર્વશિક્ષા અભિયાન અંતર્ગત થતાં કાર્યોની સમીક્ષા કરો.
- (૬) ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થપાયેલી વિવિધ પ્રકારની શાળાઓનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.
- (૭) નઈતાલીમની શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં સમયપત્રકોના પ્રકારો જણાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (૮) DPEPનું પૂરું નામ જણાવી તેનો પરિચય આપો.